

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

кафедра кінології факультету безпеки державного кордону

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ООК 30 «Методика спеціальної підготовки»
(обов'язкова освітня компонента/для набору 2021 року)**

ОПП «Організація діяльності кінологічних підрозділів Державної прикордонної служби України»

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 Військові науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 Безпека державного кордону
Кваліфікація:	бакалавр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма навчання:	денна
Спеціалізація:	«Організація діяльності кінологічних підрозділів Державної прикордонної служби України»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Методика спеціальної підготовки», є обов'язковою освітньою компонентою. Пропонується для вивчення у 5 семестрі на кафедрі кінології.

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування знань, умінь та навичок щодо методики організації та ведення освітнього процесу у циклі кінологічних дисциплін Кінологічного навчального центру відповідно до визначених форм та методів, застосовуючи знання з основ зоопсихології, етології та вищої нервової діяльності, методики і техніки класичного та оперантного навчання.

Завдання навчальної дисципліни – формування спеціальних компетентностей курсанта щодо здатності організовувати та проводити теоретичні та практичні заняття, розробляти організаційну й навчально-методичну документацію на посаді викладача циклу кінологічних дисциплін.

Результати навчання:

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

вимоги керівних документів щодо організації та ведення освітнього процесу циклі кінологічних дисциплін у Кінологічного центру Державної прикордонної служби України;

основні принципи, форми, методи і засоби навчання навчально-виховного процесу циклу кінологічних дисциплін Кінологічного навчального центру;

систему занять, технологію і техніку організації та проведення різних видів занять в Кінологічному навчальному центрі;

психолого-педагогічні засади організації навчальної роботи циклу кінологічних дисциплін Кінологічного навчального центру;

засоби навчання для підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками.

вміти:

здійснювати планування, підготовку та проведення освітнього процесу в циклі кінологічних дисциплін Кінологічному навчальному центрі;

організовувати та проводити заняття з дисциплін прикордонної кінології на високому методичному рівні в циклі кінологічних дисциплін Кінологічного навчального центру.

ознайомитись:

з структурою, змістом Державного стандарту професійно-технічної освіти;

з порядком використання наркотичних засобів і психотропних речовин під час підготовки службових собак;

з порядком використання вибухових речовин, інженерних та інших боєприпасів під час підготовки службових собак;

порядком організації та проведення спеціальної підготовки в підрозділах відтворення та вирощування службових собак.

ВИКЛАДАЧІ: начальник кафедри кінології Анатолій АФАНАСЬЄВ, e-mail: anatoliyk9@ukr.net
викладач кафедри кінології Олег КОВАЛЬЧУК, e-mail: kanekorcoq3@gmail.com

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. «Педагогіка та психологія», «Основи службової кінології», «Основи зоопсихології, етології та вищої нервової діяльності», «Методика підготовки кінологічних розрахунків», «Підготовка інструктора-методиста зі службової кінології для підрозділів ПК», «Підготовка інструктора-методиста зі службової кінології для підрозділів ПС».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Спеціалізований клас (2/303), мультимедійний проектор, комп'ютер (ноутбук), екран, дошка та набір фломастерів, виставка літератури, PowerPoint-презентація, інтерактивний довідник «Кінологічне забезпечення оперативно-службової діяльності Державної прикордонної служби України», навчально-матеріальна база відділу забезпечення навчального процесу.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																Форми підсумкового контролю								
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік			
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	контрольна робота	-----
3	5	5	150	74	4	12		52						6	28		28						48				
Усього за дисципліну		5	150	74	4	12		52						6	28		28						48	+			

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН1.6; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Фахові компетентності спеціалізації	Оцінювання
СК-3	Здатність формувати систему та процеси забезпечення безпеки державного кордону, моделі інтегрованого управління кордонами, підсистеми побудови охорони державного кордону, застосовувати способи дій сил і засобів (у тому числі службових тварин), оцінювати їх ефективність.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
СК-7	Здатність забезпечити готовність підпорядкованого підрозділу до виконання завдань за призначенням, застосовувати методики підготовки персоналу та роботи з персоналом підрозділу.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
СКс-16	Здатність організувати комплекс заходів пов'язаний з комплектуванням кінологічних підрозділів, утриманням, годуванням, перевезенням службових собак та збереженням їх працездатності під час здійснення оперативно-службової діяльності підрозділами охорони державного кордону.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
СКс-18	Здатність застосовувати науково обґрунтовану систему підготовки кінологічних розрахунків до результативного використання в оперативно-службовій діяльності підрозділів охорони державного кордону.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
СКс-19	Здатність застосовувати сучасні методи підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками за спеціалізацію з дисциплін прикордонної кінології, розробляти навчально-методичну документацію.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
СКс-20	Здатність організувати підготовку кінологічних розрахунків у підрозділах охорони державного кордону з метою підтримання їх постійної готовності до дій.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-10	Організовувати заходи щодо безпеки життєдіяльності підрозділу та персоналу в різних умовах.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-26	Застосовувати вимоги керівних документів та набуті знання з основ анатомії та фізіології організму службового собаки під час організації заходів з утримання, годування, перевезення службових собак.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-27	Застосовувати методику відбору собак для подальшого службового використання (проводити експертизу на придатність їх до використання) під час комплектування органів та підрозділів охорони державного кордону службовими собаками, розуміти основи племінної роботи у підрозділах відтворення службових собак.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-28	Розуміти теоретичні аспекти дресирування службових собак (понятійний апарат) з урахуванням психофізіологічних основ їх поведінки, аналізувати умови, що впливають на їх дресирування й використання.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.

ПРНс-29	Створювати необхідні умови для формування навиків у службових собак з урахуванням їх індивідуальних особливостей та напряму підготовки.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-30	Пояснити науково обґрунтовану систему підготовки кінологічних розрахунків до результативного використання в оперативно-службовій діяльності підрозділів охорони державного кордону за відповідною спеціалізацією.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-31	Застосовувати сучасні методики підготовки кінологічних розрахунків.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-32	Розуміти зміст, послідовність, порядок та вимоги до підготовки кінологічних розрахунків, слідувати стандартам в кінології розроблені агентством «FRONTEX» спільно з країнами Європейського Союзу.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ПРНс-33	Дотримуватися методики організації та проведення занять з дисциплін прикордонної кінології, розробляти комплекс навчально-методичних матеріалів.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.1; МН 3.2; МН 3.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 74 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12							
1	Дидактичні основи навчання кінологічних розрахунків	6	Л2	Гз2	Гз2															1/1Л(2); 1/2Гз(2);1/3Гз(2); 2/1Л(2);2/2Гз(2); 2/3Гз(2);	6
2	Методика організації підготовки і проведення занять з кінологічними розрахунками	6	Л2	Гз2	Гз2															3/1Гз(4); 3/2Пз(6); 3/3Пз(6); 3/4Пз(6); 3/5Пз(6); 3/6Пз(6); 3/7Пз(6); 3/8Пз(8); 3/9Пз(8); Е=6	6
3	Професійно-практична підготовка проведення навчальних занять з дисциплін прикордонної кінології	56	Гз4	Пз6	Пз6	Пз6	Пз6	Пз6	Пз6	Пз8	Пз8										56
Всього		74																		Всього	74

Умовні скорочення:

Лекція – Л   Заняття обов'язкове для оцінювання – 1/3Гз(2)

Групове заняття – Гз   Екзамен - Е

Практичне заняття – Пз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
3 курс					
5 семестр					
1			34	Дидактичні основи навчання кінологічних розрахунків	
				Дидактичні основи навчання кінологічних розрахунків	
				<u>Навчальні питання:</u>	
	1	лекція	2	1. Організація підготовки кінологічних розрахунків 2. Система та етапи підготовки кінологічних розрахунків 3. Закономірності та принципи навчання	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
				Форми, методи і засоби навчання кінологічних розрахунків	
				<u>Навчальні питання:</u>	
	2	групове	2	1. Основні форми організації навчання кінологічних розрахунків. 2. Методи навчання кінологічних розрахунків. 3. Засоби навчання кінологічних розрахунків.	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
				Структура і види навчальних занять	
				<u>Навчальні питання:</u>	
	3	групове	2	1. Загальні вимоги до навчальних занять, які проводить цикл кінологічних дисциплін КНЦ. 2. Структура навчального заняття. 3. Види та характеристики навчальних занять.	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		індивідуальна робота	14	Виконання конспекту за темою	
				<u>Навчальні питання:</u>	
		самостійна робота	8	1. Організація, планування та ведення навчально-виховного процесу на циклі кінологічних дисциплін Кінологічного навчального центру. 2. Вимоги Державного стандарту професійно-технічної освіти за професією: Кінолог. 3. Стандарти в кінології розроблені агенством «Фронтекс» спільно з країнами Європейського Союзу.	[1.19.], [2.1.], [3.4.],

1	2	3	4	5	6
2			34	Методика організації підготовки і проведення занять з кінологічними розрахунками	
	1	лекція	2	<p>Методична, навчальна та організаційна робота <u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Планування та організація навчально-виховного процесу у відповідності до вимог державного стандарту освіти. 2. Планування, організація та проведення методичної роботи. 3. Організація та проведення консультацій, додаткових занять, самостійної підготовки викладачами циклу кінологічних дисциплін. 4. Діагностика навчальних досягнень курсантів-кінологів. 	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	2	групове	2	<p>Складові етапи підготовки викладача для проведення занять з дисциплін прикордонної кінології <u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка керівника заняття до організації та проведення занять з дисциплін прикордонної кінології. 2. Підготовка помічників керівника заняття (підготовка фігурантів). 3. Підготовка навчально-матеріальної бази та дидактичних матеріалів для проведення занять з дисциплін прикордонної кінології. 	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	3	групове	2	<p>Структура і зміст план-конспекту, плану заняття, методичної розробки з дисциплін прикордонної кінології. <u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура і зміст методичних рекомендацій для проведення теоретичних та практичних занять з дисциплін прикордонної кінології. 2. Структура і зміст плану проведення теоретичних та практичних занять. 3. Структура і зміст плану-конспекту проведення заняття. 	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		індивідуальна робота	14	Виконання конспекту за темою	

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	8	<p align="center"><u>Навчальні питання</u></p> <p>1.Етапи методики підготовки до проведення занять з дисциплін прикордонної кінології. 2. Порядок підготовки викладача до проведення занять. 3.Структурні елементи методичної розробки. 4. Методичне забезпечення самостійної підготовки. 5.Основні завдання методичної роботи. 6.Основні функції та види контролю успішності курсантів. 7.Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Теорія дресирування службових собак» та «Основи ветеринарної медицини» відповідно до тематики робочої програми з предметів ТДСС та ОВМ Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[1.3.-1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.],
3			76	Професійно-практична підготовка проведення навчальних занять з дисциплін прикордонної кінології	
	1	групове	4	<p align="center">Організація проведення занять з дисциплін «Теорія дресирування службових собак» та «Основи ветеринарної медицини».</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Порядок організації підготовки навчально-матеріальної бази та дидактичних матеріалів для проведення теоретичних занять з дисциплін «Теорія дресирування службових собак» та «Основи ветеринарної медицини». 2. Порядок проведення теоретичних занять з дисциплін «Теорія дресирування службових собак» та «Основи ветеринарної медицини».</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Методика і техніка дресирування службових собак» відповідно до тематики робочої програми з предмета МіТДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]

1	2	3	4	5	6
	2	Практичне ВЗНП, Пр	6	<p align="center">Організація та проведення занять з дисциплін «Методика і техніка дресування собак», «Практика дресування собак», «Використання інспекторів-кінологів з службовими собаками».</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення вступної, основної та заключної частини заняття з дисциплін «МіТДС», «ПДСС», «ВКСС».</p> <p>2. Техніка роботи фігуранта в системі підготовки кінологічних розрахунків з розшуковими собаками ПС та ПК.</p> <p>3. Специфіка роботи помічника керівника заняття під час підготовки кінологічних розрахунків з спеціальними собаками з пошуку наркотичних засобів, психотропних, вибухових речовин, зброї, боєприпасів, тютюнових виробів.</p> <p>4. Заходи безпеки під час організації та проведення занять.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Методика і техніка дресування службових собак» відповідно до тематики навчальної програми з предмета МіТДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	3	Практичне ВЗНП Пр	6	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Методика і техніка дресування собак»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 5. Методика і техніка дресування собак із навиків слухняності.</p> <p>2. Організація та проведення заняття з теми 6. Методика і техніка дресування службових собак по навиках у залежності від напряму підготовки.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Практика дресування службових собак» відповідно до тематики навчальної програми з предмета ПДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.],[1.14.][1.19.], [3.1.][3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]

1	2	3	4	5	6
	4	Практичне ВЗНП Пр	6	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Практика дресирування службових собак»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 2. Переслідування людини по її запаховому сліду. 2. Організація та проведення заняття з теми 4. Навики захисту.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1 Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Практика дресирування службових собак» відповідно до тематики навчальної програми з предмета ПДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	5	Практичне ВЗНП Пр	6	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Практика дресирування службових собак»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 3. Переслідування людини по її запаховому сліду. 2. Організація та проведення заняття з теми 5. Пошук та виявлення речей та запахового сліду людини на ділянці місцевості.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Практика дресирування службових собак» відповідно до тематики навчальної програми з предмета ПДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	6	Практичне ВЗНП Пр	6	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Практика дресирування службових собак»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 6. Вибірання запахових предметів (слідів) людей. 2. Організація та проведення заняття з теми 7. Охорона ділянки місцевості та виявлення людини, що рухається або переховується.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Практика дресирування службових собак» відповідно до тематики навчальної програми з предмета ПДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	7	Практичне ВЗНП Пр	6	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Практика дресирування службових собак»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 8. Пошук та виявлення людини у вантажних автомашинах. 2. Організація та проведення заняття з теми 9. Пошук та виявлення людини в залізничних вантажних вагонах. 3. Організація та проведення заняття з теми 10. Пошук та виявлення людини у будівлі або споруді.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Практика дресирування службових собак» відповідно до тематики навчальної програми з предмета ПДСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	8	Практичне ВЗНП Пр	8	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Практика дресирування службових собак»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 11. Пошук та виявлення наркотичних засобів (ВР, зброї та боєприпасів) у багажі. 2. Організація та проведення заняття з теми 12. Пошук та виявлення наркотичних засобів (ВР, зброї та боєприпасів) в автомашинах. 3. Організація та проведення заняття з теми 13. Пошук та виявлення наркотичних засобів (ВР, зброї та боєприпасів) у залізничних вагонах. 4. Організація та проведення заняття з теми 14 та 15. Пошук та виявлення наркотичних засобів (ВР, зброї та боєприпасів) у будівлі або споруді, на тілі людини, в її одязі, під одягом.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	4	<p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення заняття з дисципліни «Використання інспекторів-кінологів із службовими собаками» відповідно до тематики робочої програми з предмета ВІКСС Державного стандарту професійно-технічної освіти.</p>	[2.1.], [1.14.], [1.19.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
	9	Практичне ВЗНП Пр	8	<p align="center">Практика проведення занять з дисципліни «Використання інспекторів-кінологів із службовими собаками»</p> <p align="center"><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Організація та проведення заняття з теми 2. Тактика дій кінологів із закріпленими службовими собаками в основних видах прикордонних нарядів залежно від напрямку підготовки. 2. Організація та проведення заняття з теми 4. Особливості використання інспекторів-кінологів із службовими собаками в різних умовах. 3. Організація та проведення заняття з теми 5. Використання інспекторів-кінологів із службовими собаками під час охорони державного кордону в надзвичайних умовах.</p>	[1.14.], [1.19.], [2.1.], [3.1.], [3.2.], [3.4.], [3.6.], [3.7.]
екзамен			6		
Усього за дисципліну			150		

Умовні скорочення:

ВЗНП – відділ забезпечення навчального процесу

Пр – племінний розплідник

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1.1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3 квітня 2003 року № 661-IV. – Зі змінами;
- 1.2. Про прикордонний контроль : Закон України від 5 листопада 2009 року № 1710 -VI. – Зі змінами;
- 1.3. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори : Закон України від 15 лютого 1995 р. № 60/95-ВР;
- 1.4. Про захист тварин від жорсткого поводження : Закон України від 21.02.2006 р. № 3447-IV;
- 1.5. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів : постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 року № 770;
- 1.6. Про затвердження Порядку використання наркотичних засобів і психотропних речовин під час дресирування службових собак для розшуку таких засобів і речовин : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року № 831;
- 1.7. Про затвердження Порядку передачі та перевезення наркотичних засобів і психотропних речовин до органів, установ, закладів Держприкордонслужби, МВС, СБУ та Держмитслужби, що забезпечують дресирування службових собак для розшуку таких засобів і речовин : Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної митної служби України від 29 листопада 2010 року № 903/586/595/1433;
- 1.8. Про затвердження Норм використання наркотичних засобів і психотропних речовин у навчальних цілях з розрахунку на одного собаку на рік : Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної митної служби України від 22 листопада 2010 року № 884/570/589/1410;
- 1.9. Про затвердження Порядку виготовлення, упакування зразків (контрольних, навчальних), перепакування навчальних зразків, установлення ідентичності наркотичних засобів і психотропних речовин та навчальних зразків в органів Державної прикордонної служби України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 25 травня 2015 року № 604;
- 1.10. Про затвердження Положення про відділ прикордонної служби Державної прикордонної служби України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15 квітня 2016 року № 311, зареєстровано в Міністерстві юстиції України за № 719/28849;
- 1.11. Про затвердження Інструкції з організації кінологічного забезпечення в Державній прикордонній службі України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 26 березня 2018 року № 234. Зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 квітня 2018 року за № 459/31911;
- 1.12. Про затвердження Інструкції про застосування зброї, бойової техніки, озброєння кораблів (катерів), літаків і вертольотів Державної прикордонної служби України, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу під час охорони державного кордону та виключної (морської) економічної зони України: наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 21.10.03 № 200, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22.10.03 за № 963/8284;
- 1.13. Про затвердження типових посадових інструкцій особового складу структурних кінологічних підрозділів Державної прикордонної служби України : наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 05.11.18 року № 100;
- 1.14. Про затвердження та введення в дію Програми спеціальної підготовки інструкторів і закріпленнями за ними службових собак в органах охорони державного кордону : наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 27.05.04 року № 425;

1.15. Про затвердження Положення про проведення змагань серед спеціалістів-кінологів на першість Державної прикордонної служби України : наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 09.11.09 року № 841;

1.16. Про затвердження Інструкції про порядок використання вибухових речовин і зразків, інженерних та інших боєприпасів під час підготовки і застосування службових собак в органах і підрозділах Державної прикордонної служби України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.09.2016 року № 898 дск, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.10.2016 року за № 1333/29463;

1.17. Про затвердження Посібника з ветеринарного забезпечення та Інструкції з організації обліку та звітності служби ветеринарної медицини Державної прикордонної служби України : наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 29.12. 2011 р. № 1012;

1.18. Про затвердження Інструкції про службу прикордонних нарядів Державної прикордонної служби України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 19 жовтня 2015 року № 1261;

1.19. Державний стандарт професійно-технічної освіти (освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника Кінологічного навчального центру Державної прикордонної служби України);

1.20. Концепція розвитку кінологічних служб центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ та Національної гвардії України до 2020 року: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24 травня 2017 року № 442;

2.1. Підготовка інспекторів-кінологів зі службовими собаками: навчально-методичний посібник / А. О. Афанасьєв, С. В. Серховець. – Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2015. – 152 с.

3. Допоміжна

3.1. Основи підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками до пошуку вибухових речовин, зброї, боєприпасів : навчально-методичний посібник / А. О. Афанасьєв, С. В. Серховець. – Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2014. – 162 с.

3.2. Основи підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками до пошуку наркотичних засобів і психотропних речовин: навчально-методичний посібник / М. В. Вдовенко, А. О. Афанасьєв, С. В. Серховець. – Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2016. – 128 с.

3.3. Організаційно-методичні вказівки щодо підготовки і використання в охороні державного кордону інспекторів-кінологів та закріплених за ними службовими собаками;

3.4. Стандарти в кінології розроблені агентством «Фронтекс» спільно з країнами Європейського Союзу.

3.5. Методика добору собак для службового дресирування у Державній прикордонній службі України, 2014. – 12 с.;

3.6. Інформаційно-довідковий матеріал щодо прикладів позитивних дій інспекторів-кінологів зі службовими собаками;

3.7. Аналітична довідка про окремі аспекти обстановки на державному кордоні.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії та на відділі забезпечення навчального процесу є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрядження з академії.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання	Шифр	Метод контролю навчальних досягнень		
1. Традиційні методи навчання		1. Попередній контроль			
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)	МК 1.1	Вибірковий усний		
		МК 1.2	Фронтальний письмовий		
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)	МК 1.3	Фронтальний тестовий		
		МК 1.4	Фронтальний проблемний		
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)	МК 1.5	Виконання нормативу		
		МК 1.6	Виконання вправи		
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)	2. Поточний контроль			
		МК 2.1	Вибірковий усний		
		МК 2.2	Колоквіум		
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)	МК 2.3	Контрольна робота		
		МК 2.4	Тестування		
		МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи		
		МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи		
2. Активні методи навчання		МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота		
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)	МК 2.8	Реферат		
		МК 2.9	Виконання нормативу		
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)	МК 2.10	Виконання вправи		
		3. Рубіжний контроль			
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)	МК 3.1	Фронтальний письмовий		
		МК 3.2	Фронтальний тестовий		
		МК 3.3	Фронтальний проблемний		
		МК 3.4	Виконання нормативу		
3. Інтерактивні методи навчання		МК 3.5	Виконання вправи		
3. Інтерактивні методи навчання		4. Підсумковий контроль			
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах				
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах			МК 4.1	Усний
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи			МК 4.2	Письмовий
				МК 4.3	Тестовий
				МК 4.4	Проблемний
		МК 4.5	Практичний		